Civillietas Nr. C30543113

Lietvedības Nr. C-1996-14/15

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2014.gada 28.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnesis Z.Dundurs,

ar sekretāri E.Dzelmi, M.Dauguli, L.Feheri, tulci V.Potapenko, I.Novoseļcevu un Ž.Brokāni,

piedaloties prasītājas pārstāvei zvērinātai advokātei L.Zaušai, atbildētājas /pers. F/ pārstāvim /pers. S/, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „Swedbank" maza apmēra prasībā pret /pers. F/ un /pers. H/ par parāda piedziņu un

konstatēja

prasītājs AS „Swedbank" iesniedza tiesā prasības pieteikumu pret /pers. F/ un /pers. H/ par parāda piedziņu, norādot, ka 2008.gada 21.oktobrī AS „Swedbank" un /pers. F/ noslēdza Studējošā aizdevuma līgumu (Turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru Banka piešķīra atbildētājai kredītu studiju maksai Ls 2600 apmērā studijām Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolā ar aizdevuma summas atmaksas termiņu pieciem vai desmit gadiem.

No Līguma izrietošo saistību pastiprināšanai 2008.gada 21.oktobrī ar atbildētāju /pers. H/ tika noslēgts galvojuma līgums (turpmāk – Galvojuma līgums), saskaņā ar kuru galvinieks uzņēmās pienākumu atbildēt kā pats parādnieks par /pers. F/ saistībām.

Saskaņā ar Līguma 2.1.punktu aizdevuma summas daļa Ls 650 apmērā tika izsniegta divas reizes gadā par katru mācību semestri. Prasītājs kopā izsniedza Ls 1300.

Saskaņā ar Līguma 4.1.punktu atbildētāja apņēmās veikt aizdevuma atmaksu ne vēlāk kā ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas vai trešo mēnesi, ja atbildētāja izslēgta no studējošo saraksta.

Līguma 7.3.punkts nosaka, ka prasītājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt no atbildētāja tūlītēju visu līguma saistību izpildi, ja atbildētājs sešu mēnešu laikā nav veicis vairāk kā vienu maksājumu saskaņā ar grafiku.

Galvojuma līguma 3.3.punktā noteikts, ka Prasītājs var atprasīt parādu no atbildētāja /pers. H/ pirms Līgumā noteiktā aizdevuma atmaksas termiņa iestāšanās Līgumā noteiktajos visos gadījumos.

Prasītājs šīs savas tiesības ir izmantojis, 2012.gada 21.augustā atkāpjoties no līguma, paziņojot par to atbildētājiem. Atbildētājas parāda summa ir Ls 1300.

Līgumā 3.1.-3.4.punkts tika pielīgti procenti par aizdevuma izmantošanu. Prasītājs aprēķinājis līgumiskos procentus Ls 36,54 apmērā.

Savukārt saskaņā ar līguma 6.punktu atbildētājai jāmaksā līgumsods par maksājumu kavējumu, kas sastāda 0,1% dienā no savlaicīgi nesamaksātās parāda summas. Līgumsods par pamatsummas samaksas kavējumu aprēķināts par laika periodu no 2012.gada 14.maija līdz 2013.gada 4.aprīlim Ls 359,03 apmērā, un par līgumisko procentu samaksas kavējumu par periodu no 2014.gada 14.aprīļa līdz 2013.gada 4.aprīlim Ls 9,24 apmērā. Kopā līgumsods aprēķināts Ls 368,27 apmērā.

Prasītājas prasījumu apmērs sastāda Ls 1704,81, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma summas Ls 1300, nesamaksātajiem procentiem Ls 36,54 un līgumsoda Ls 368,27.

Pamatojoties uz Kredītiestāžu likuma 60.pantu, Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumiem Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu", Civillikuma 1401., 1425., 1469., 1472., 1512., 1548., 1587., 1588., 1590., 1651., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717., 1720., 1721., 1753., 1756., 1759., 1775., 1779., 1934. un 1943.pantu, lūdz tiesu piedzīt no /pers. F/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. H/ par labu AS „Swedbank" parādu Ls 1704,81, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma summas Ls 1300; nesamaksātajiem procentiem Ls 36,54; līgumsoda Ls 368,27, kā arī lūdz piedzīt samaksātos tiesas izdevumus un noteikt AS „Swedbank" tiesības saņemt no atbildētājiem likumiskos procentus 6% gadā no parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildes dienai.

2013.gada 3.jūlijā atbildētājiem tika nosūtīts maza apmērā prasības pieteikums paskaidrojumu sniegšanai.

Atbildētāja /pers. F/ iesniegusi rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka prasību neatzīst, jo uzskata to par nepamatotu. Lūdza lietu izskatīt tiesas sēdē.

Ņemot vērā atbildētājas lūgumu, tiesa nozīmēja lietu iztiesāšanai tiesas sēdē.

Prasītājas pilnvarotā persona tiesas sēdē prasību uzturēja un sniedza paskaidrojumus atbilstoši prasības pieteikumā izklāstītiem argumentiem.

Atbildētājas /pers. F/ pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka prasību neatzīst, paskaidrojumus iesniedza tiesai rakstveidā, tos nolasot tiesas sēdē. Paskaidroja, ka ir pārkāpts 2008.gada 21.oktobra Studiju aizdevuma līgums. Studijas turpinājās līdz 27.01.2012., kas ir atbildētājas atskaitīšanas datums no Mācību iestādes. Tas nozīme, ka maksājuma termiņam vajadzētu sākties saskaņā ar Ministru kabineta Noteikumiem Nr.220. (30.^{1} punkts) pēc trim mēnešiem, proti, no 27.04.2012. Studentam, kurš ir atskaitīts, ir pienākums atgriezt kredītu 10 gadu laikā (Noteikumu Nr.220: "33.^{1} Kredīta ņēmējs kredītu Studiju un zinātnes administrācijai atmaksā JO gadu laikā, katru gadu maksājot desmito daļu no kopējās kredīta summas un kredīta procentus. Maksājumi veicami katru mēnesi". (Grozīts ar MK 25.06.2009. noteikumiem Nr.591).

Banka aprēķina kredīta atmaksu no 14.02.2012., kas ir par 2 mēnešiem agrāk, nekā ir definēts 30.[1] punktā, un par 1 gadu un 3 mēnešiem agrāk, nekā banka saņēma oficiālu informāciju par atskaitīšanu, jo banka varēja saņemt informāciju tikai 30.05.2013., kas ir izziņas izsniegšanas diena Izglītības un Zinātnes ministrijā.

21.08.2012. Banka parakstīja paziņojumu par vienpusēju atkāpšanu no līguma, kurā teikts, ka aizkavēšana ir vairāk par 6 mēnešiem. Tā ir maldināšana no bankas puses, tāpēc ka atdošanas termiņa sākums ir no 27.04.2012., bet uz 21.08.2012 pagāja tikai 4 mēneši, kas nedod bankai tiesības pieprasīt visu kredīta summu. Banka saņēma izziņu tikai 04.06.2013., bet prasību izsniedza 31.05.2013. vēl bez IZM izziņas lietā, kura parādījās lietā tikai pēc četriem mēnešiem.

Paziņojumu par atskaitīšanu /pers. F/ nesaņēma ne no Mācību iestādes, ne no bankas. IZM pienākumos neietilpst studenta informēšana par atskaitīšanu, bet tikai bankas informēšana (83. Izglītības iestādes komisija reizi mēnesī, bet ne vēlāk kā līdz kārtējā mēneša pēdējam datumam paziņo Studiju un zinātnes administrācijai par grozījumiem studiju un studējošo kredītu saņēmēju sarakstā vai apstiprina, ka grozījumu nav. Studiju un zinātnes administrācija grozījumus studiju un studējošo kredītu saņēmēju sarakstā ievada datu bāzē un nosūta kredītiestādei.").

Kredīta līguma 9.4.punkts un galvojuma līguma 6.2.punkts paredz, ka „Jebkurš strīds tiek risināts sarunu ceļā". Banka nav izpildījusi šo līguma punktu. Ņemot vērā, ka tikai banka saņem informāciju par atskaitīšanu un var noteikt kredīta atdošanas termiņu, bankai ir pienākums brīdināt aizņēmēju un galvotāju saskaņā ar minētiem līguma punktiem, lai nerodas situācija, kad banka apzināti izmanto aizņēmēja smago materiālo stāvokli kredīta atgriešanai. Bet no prasības pieteikuma izriet, ka atgriezt kredītu vajadzētu uzreiz un pilnā apmēra.

Banka, noklusējot par atskaitīšanas termiņu, pārkāpa līgumu un maldināja savus klientus, samainīja kavējuma termiņu savā paziņojumā no 21.08.2012.g. par līguma pārtraukšanu. Bet par to banka precīzi zināja, jo Mācību iestāde informē par to katru mēnesi.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.220 4.punktu studiju pārtraukums akadēmisko atvaļinājumu dēļ pagarina mācību termiņu. ("4. Kredītus var saņemt ne vairāk kā viena bakalaura grāda, viena maģistra grāda, viena doktora grāda vai augstākas profesionālās izglītības profesionālās kvalifikācijas un profesionālo grādu secīgai iegūšanai, turklāt ne ilgāk par attiecīgās studiju programmas apguvei paredzēto laiku. Studiju pārtraukums (akadēmiskais atvaļinājums) netiek ieskaitīts studiju programmas apguvei paredzētajā laikā"). Mācību termiņi pagarinās arī saskaņa ar 77.punktu („77. Ja kredīta ņēmējam studiju laikā vai kredīta atmaksas laikā piedzimst bērni, pēc augstākās izglītības iestādes beigšanas kredīta ņēmējam studējošā kredītu dzēš no valsts budžeta līdzekļiem 30 procentu apmērā no neatmaksātās summas par katru bērnu. Ja abi vecāki ir kredīta ņēmēji, minētais nosacījums attiecas tikai uz vienu no viņiem (pēc izvēles). Studējošā kredīts tiek dzēsts arī par bērniem, kuri ir adoptēti studiju laikā vai kredīta atmaksas laikā".) un 79.punktu ("79. Kredītiestāde pagarina kredītu atmaksas termiņu, pamatojoties uz kredīta ņēmēja iesniegtajiem dokumentiem, kas apliecina Šo noteikumu 75., 76., 77. vai 78.punktā noteikto kredīta atmaksas termiņa pagarinājuma pamatotību.").

Saskaņā ar 75.punktu („75. Kredītu un kredītu procentu atmaksas termiņš tiek pagarināts, un procenti kredīta ņēmējam netiek uzskaitīti par laiku, kamēr kredīta ņēmējs:

75.1. (svītrots ar MK 09.02.20JO. noteikumiem Nr. 130);

75.2. ir grūtniecības vai dzemdību atvaļinājumā;

75.3. ir bērna kopšanas atvaļinājumā līdz pusotram gadam un nestrādā pilnu darba laiku. ") kredīts tiek pagarināts bez procentiem uz 1,5 gadu pēc bērna piedzimšanas. Tās nozīmē, ka līdz 12.10.2013 g., bankai nav tiesības prasīt kredīta atgriešanu no aizņēmējas. Saskaņā ar MK noteikumu 80.punktu ("80. Kredītu procentus, kurus kredītiestāde aprēķina saskaņā ar šo noteikumu 75. un 76.punktu, sedz no valsts budžeta līdzekļiem ") procenti par šo periodu tiek izmaksāti no budžeta. Papildus pie tā, ja ir bezdarbnieka statuss

(«78. Ja kredīta ņēmējam ir piešķirts bezdarbnieka statuss, kredīta atmaksas termiņš tiek pagarināts par faktisko bezdarba laiku, bet ne ilgāk kā par diviem gadiem ")

No 2009.gada 25.jūnija mainīts MK Noteikumu 33. un 33.1 punkts („33. Kredīta pamatsummas un procentu atmaksu administrē Studiju un zinātnes administrācija, un tā notiek saskaņā ar vienošanos par kredīta atmaksas grafiku, ko pirms kredīta atmaksas sākuma kredīta ņēmējs noslēdz ar Studiju un zinātnes administrāciju. Vienošanās nepieciešamība noteikta līgumā, ko doktorants noslēdzis ar augstskolu. (Grozīts ar MK 25.06.2009. noteikumiem Nr.591) ").

Šodien atbilstoši Šīm izmaiņām aizņēmējam nav skaidrs, kam jāatdod kredīts - bankai vai IZM, kuru pārstāv Studiju un zinātnes administrācija.

Saskaņā ar MK noteikumu 80.punktu procenti par šo periodu tiek izmaksāti no budžeta. Prasītājs, pamatojoties uz likumu, varēja procentus jau saņemt. Prasītāja pieteikumā tiesai Prasītājs par to ir nav uzrakstījis. Ja fakts par to, ka maksājumi veikti no budžeta ir iestājies, tad Prasītāja rīcību nepieciešams kvalificēt kā netaisnas iedzīvošanas. Lai noskaidrotu šo, lūdzu tiesu pieprasīt datus no Finansu Ministrijas, vai ir izmaksāti procenti bankai par /pers. F/ Studijas līgumu uz to brīdi, kad bankas prasība tiek iesniegta tiesā.

Secinājumi. Ņemot vērā, ka:

1. Pienākums par kredīta segšanu ir tikai pēc trīs mēnešiem pēc atskaitīšanas no studējoši saraksta;

2. Atbildētājs bez bankas paziņojuma par atskaitīšanas faktu nevarēja zināt un nezināja par līguma pienākumu stāšanās spēku;

3. Banka pārkāpa kredīta līguma 9.4.punktu un galvotāja līguma 6.2.punktu;

4. Ja summa pārsniedz 1000 latu, kredītu var segt 10 gadu laikā;

5. Ja par kredīta līgumu netiek maksāts 6 mēnešus, tad bankai ir tiesības pieprasīt visu kredīta summu;

6. Kā arī iepriekš minētie apstākļi bērna piedzimšanas dēļ.

Atbildētājs uzskata, ka pamatojumu, lai sniegt prasību pieteikumu bankai nebija. Banka šajā lietā ir persona, kurai nav prasības tiesības, un tiesas pienākums ir, pamatojoties uz 223.panta 2.daļu, izbeigt tiesvedību.

Bankas pienākumu izpilde par līgumu.

Atbildētājs uzskata, ka Prasītājs nav iesniedzis pierādījumus, ka aizdevuma līgums no viņas puses ir izpildīts. Atbildētājs, parakstot šo kredīta līgumu, bankas viltības dēļ tika maldināts. Bankas viltus notikusi, nomainot līguma priekšmetu - naudu - ar citas šķiras un kvalitātes lietām.

Pierādīt bankas apmānu var, ņemot vērā gan visu Latvijas likumdošanu, gan starptautiskās tiesības, kas tiek pielietotas Latvijā. Tulkojumos par banku darījumiem jāvadās pēc CL 1504-1509 pantiem.

Līgums par norēķinu konta apkalpošanu ir konsesuāls un uzskatāms par noslēgtu kad puses ir vienojušās par visiem būtiskiem nosacījumiem, neatkarīgi no tā, vai klients ir ieguldījis kādu naudu bankā vai ne. „NuIles" atlikuma izveidošanās nenozīmē, ka bankas norēķinu konta līgums ir izbeigts vai pārtraukts.

Klientu norēķinu konti ir bankas uzskaites ieraksti par naudas parādiem pret saviem klientiem. Bankas kontu uzskaites pamatā ir subjekta princips - klienta personība.

Par klienta bankas kontu var būt tikai pasīvs konts - bankas naudas parādu konts pret klientu (klienta

prasības pret banku), jo šis prasības pieder klientam, kas ir kreditors par šim prasībām. Tas nozīmē, ka klientam (konta turētājam) ir tiesības patstāvīgi (bez jebkāda ierobežojuma) noteikt šo prasību juridisko likteni (rīkoties ar tām). Šāds tiesībspējas elements realizējams, klientam izsniedzot bankai rīkojumu par naudas līdzekļu izsniegšanu vai bezskaidras naudas norēķinu veikšanai ar attiecīgu prasījuma tiesību, kas skaitās kontā, samazinājumu.

No citas puses, bankas konta līgumam ir divpusēji orientēts raksturs, t.i., ne tikai klienta tiesības rīkoties ar ieskaitītiem konta naudas līdzekļiem, bet arī bankas iespēja vienpusējā kārtībā palielināt šo prasību apmēru pēc trešo personu rīkojuma. Savādāk klienta iespējas rīkoties ar saviem naudas prasījumiem pret banku kļūst par faktiski bezjēdzīgu. Šādu iespēju vērtība ir tajā, ka konta turētāja (maksātāja) rīkošana ar naudas prasībām pret banku rezultātā trešo personu (maksājumu saņēmēju) naudas prasību palielināšana pret bankām, kas tos apkalpo.

Respektīvi, klients - konta turētājs, izpilda šādus rīkojumus trešo personu labā, ar kuriem klientam ir naudas saistību attiecības, t.i., par labu saviem kreditoriem par naudas saistībām. Naudas līdzekļu ieskaitījumi trešo personu norēķinu kontos (t.i., to prasījumu palielināšana pret apkalpojošam bankām), kas tika veikti uz maksātāja rēķina, noved pie tas naudas saistību izbeigšanas. Tā ir veicami bezskaidras norēķini.

Tādejādi, klienta konts bankā raksturojams ar iespēju veikt bezskaidras naudas norēķinus par naudas saistībām pret trešajām personām ar konta turētāja mērķi dzēst savus naudas parādus pret tiem, kā arī ar mērķi saņemt naudu lai izbeigtu tas naudas saistības pret klientu.

Klientu bankas norēķini veicami caur pušu apkalpojošo banku korespondentu kontiem.

Kredītiestāžu likuma l.panta 4.punkts nosaka maksājumu pakalpojumu kārtību. Starptautiskajā tiesas praksē naudas pārskaitījumi, to ieskaitījums kontā un izsniegšana klientam ir noteiktas ka saistību attiecības starp banku un klientu, un kas veidojas no līguma par norēķinu kontu noslēgšanas. Tā kā bankas saistības ir naudas saistības, tad to ,,izsniegšana" un ,,pārskaitījums" no konta ir naudas saistību izpilde no bankas puses. Prasība izsniegt skaidru naudu ir prasība, kuras objekts ir NAUDA. Un Šāda prasība var būt tikai par naudas (nedz kādu citu) saistību saturu.

Naudas saistību izpilde ir tas nodošana, taču bezskaidras norēķini neparedz naudas faktisku nodošanu no maksātāja bankas saņēmēja bankā, ierobežojoties tikai ar kontu ierakstu izmaiņām attiecīgajos bankas kontos.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. pantu un Kredītiestāžu likuma 1.pantu aizdevuma vai kredīta līguma priekšmets ir nauda vai citas lietas, ko nosaka pēc šķiras pazīmēm. Šajā definīcijā principiāli ir divi aspekti:

1) likumdevējs uzsver, ka aizdot var tikai lietas, tomēr ne jebkādas;

2) bet tikai tādas, kuras mēra ar skaitu, mēru vai svaru (tas, ir nosaka ar šķiras pazīmēm).

Šo noteikumu lingvistisks skaidrojums, kas sniegts Civillikuma 1934. pantā: ,,Ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās" un Kredītiestāžu likuma 1. panta 5. punktā: «kredīts — atlīdzības darījums, kurā kredītiestāde uz rakstveida līguma pamata nodod klientam naudu vai citas lietas īpašumā un kurš klientam uzliek pienākumu noteiktā laikā un kārtībā atdot kredītiestādei naudu vai citas lietas", ļauj izdarīt šādu secinājumu: likumdevējs, izmantodams izteicienu ,,vai citas lietas" uzsver, ka arī naudai, kas ir aizdevuma līguma priekšmets, jābūt tikai lietām. Divi Latvijas Republikas tiesību akti, kas regulē tieši bankas - «Kredītiestāžu likums" un likums ,,Par Latvijas banku", kā arī Padomes 1996. gada 25. jūnija Regula (EK) Nr. 2223/96. nosaka, ka vienīgais likumīgais maksāšanas līdzeklis Latvijas Republikā ir lats, bet jēdzienu ,,nauda" definē tikai kā skaidru naudu - monētas un banknotes, ko laidusi apgrozībā Latvijas Banka.

NAUDA - Apgrozībā esošas banknotes un monētas, ko emitējusi centrālā banka vai centrālā valdība un ko parasti izmanto maksājumos. Jēdziena skaidrojums atbilst Padomes 1996. gada 25. jūnija Regulai (EK) Nr. 2223/96 par Eiropas Nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Kopienā, (http://www.bank.lv/statistika-lietotie-jedzien i/direktorija).

Runāt par kaut kādu ,,bezskaidru naudu" nav iespējams tā vienkāršā iemesla dēļ, ka spēkā esošie tiesību akti (likuma ,,Par Latvijas Banku" 34. pants) par naudu atzīst tikai banknotes un monētas, ko laidusi apgrozībā Latvijas Banka, kas nominētas latos un cirkulē apgrozībā kā likumīgs maksāšanas līdzeklis. Ne par kādu ,,bezskaidru naudu" nevienā tiesību aktā nav minēts ne vārda. Vārdkopu ,,bezskaidra nauda" nevar uzskatīt ne par ko citu, kā par pārpratumu un maldināšanu. Pats tiesību aktu noteikumu saturs neliecina ne par ko citu, kā par to, ka nauda ir tikai Latvijas Bankas latu banknotes un monētas. Nevienā tiesību aktu noteikumā nav minēts, ka nauda ir arī ieraksti latu bankas kontos. Tātad, ja «nauda", tad tikai «skaidra". Ar zināmu nosacītību var runāt par «bezskaidras naudas līdzekļiem" - cenas zīmēm, kas izteiktas latos ierakstu veidā bankas kontos. Izejot no jēgas, kas izriet no Kredītiestāžu likuma" 1.panta 32.punktā: kreditors— valsts, pašvaldība, fiziskā vai juridiskā persona vai ar līgumu saistīta fizisko vai juridisko personu grupa, kurai ir prasījuma tiesība pret kredītiestādi", ieraksti bankas kontos nav nekas cits kā ieraksti par klientu - kontu turētāju -naudas prasībām pret bankām, kuras tos apkalpo. Runāt par to, ka kontu ieraksti ir ieraksti par bezskaidras naudas līdzekļiem var tikai tad, ja ar to saprot, neapšaubāmi, naudas prasības. No bezskaidras naudas norēķinu civiltiesiskā rakstura aspekta bezskaidras naudas norēķini ir pārvaldības darbības, kas tiek veiktas attiecībā uz klienta naudas prasībām pret banku saskaņā ar līgumu par konta apkalpošanu. Tā kā šīs darbības ir veiktas ar mērķi izbeigt vispārējas civiltiesiskas naudas saistības, šīs darbības ir viens no iespējamiem saistību izpildes aizstāšanas veidiem (tāpat kā naudas samaksa). Likumā paredzētajos gadījumos bezskaidras naudas norēķini var būt vienīgais iespējamais saistību izpildes aizstāšanas veids. ,,Bezskaidras naudas norēķini" nozīmē ,,norēķini bez skaidras naudas", t.i., norēķini bez naudas izmantošanas (beznaudas norēķini).

Ieraksts bankas kontā ir elektroniska nesēja fiksētas bankas parādsaistības, proti, tas ir elektroniska vieda dokuments par naudas parādu. Tādas darbības rezultātā bankai rodas saistības attiecībā pret Atbildētāju.

Darījumu kontraģenti, šajā gadījuma /pers. F/ un Izglītības iestāde, noslēdzot līgumu, kas paredz naudas saistību rašanos, bet tajā pašā laikā iekļaujot līgumā nosacījumu par bezskaidras naudas norēķiniem par šīm saistībām, jau iepriekš vienojas par iespējas došanu parādniekam (/pers. F/) izbeigt naudas saistības ne tikai ar saistību izpildi, tas ir, samaksājot naudu - nododot skaidru naudu (banknotes un monētas), bet arī saistību izpildi aizstāt ar naudas līdzekļu pārskaitīšanu uz iestādes bankas kontu. Vai nu - vai nu: vai nu saistību izpilde - vai saistību izpildes aizstāšana ar iespēju izpildi veikt trešajai personai - bankai.

Aizdevuma summas ieskaitīšana kontā nozīmē, ka banka pārveda parādu no viena klienta otram.

Tā kā Prasītājs iesniedza prasību tiesā, tad saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu Prasītājam ir jāpierāda savu saistību izpilde. Tās ir piestādīt attaisnojuši dokumenti saskaņā ar Grāmatvedības likumu: 7. pants. Grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem. Ja kādam saimnieciskajam darījumam ir ārējs attaisnojuma dokuments, tam dodama priekšroka salīdzinājumā ar jebkuru iekšēju attaisnojuma dokumentu.

Par ārēju attaisnojuma dokumentu uzskatāms dokuments, kas sastādīts citā uzņēmumā, kā arī tāds dokuments, kas sastādīts pašu uzņēmumā iesniegšanai citam uzņēmumam. Visi pārējie attaisnojuma dokumenti uzskatāmi par uzņēmuma iekšējiem attaisnojuma dokumentiem.

No kāda konkrēta AS "Swedbanka" bankas korespondenta konta uz /pers. F/ kontu LV 26HAB A055102275II90 AS "Swedbankā" vai Izglitības iestādes kontu bijā pārskaitīti naudas līdzekļi. Tas ir, jāpierāda, ka bankas aktīvi tika samazināti, palielinot pasīvus.

Atbildētājs uzskata, ka apstrīdama līguma nosacījumi ir iekļauti tajā ar viltus un maldus no Prasītāja puses, pieļaujot arī normatīvo aktu neievērošanu.

Viens no galvenajiem argumentiem ir fakts, kas izriet no Civillikuma 841.panta, ar kur ir noteiktas bezķermenisko lietu tiesības, nosakot tos par personiskajām, īpašuma tiesībām un prasījuma tiesībām.

Tiesības, kas nav īpašuma sastāvdaļa, neattiecās pie lietu kategorijas, kuras nosaka likumdevējs. Citiem vārdiem, tiesības, kas nav nodrošinātas ar īpašumu, uz kuru attiecināmas Šis tiesības, būdamas par tas daļu, nevar būt par lietām Civillikuma izpratnē. Un tiešas šis likuma normas pārkāpuma sekas ir sekojošais - saistību nepildīšana un prasību izvirzīšana par summu, kas ir lielāka, nekā bankas saistību pret klientiem nodrošinājums, par ko acīmredzami liecina 2008. Gada Pārskats (pielikumā GP 8 Ipp.): naudas saistības (aizdevumi klientiem - 4310843000,00 LVL, bet nauda - 68000,00 LVL. No tā izriet, ka naudas līdzekli kas bija izdoti ka aizdevums, ir lietas tikai uz 1,577%, vai /pers. F/ saistības tiesības uz naudu mazāk par 63 reizes.

Atbildētājs /pers. H/ paskaidroja, ka prasību neatzīst tādu pašu apsvērumu dēļ kā to norādījis /pers. F/ pārstāvis savos paskaidrojumos.

Noklausījusies prasītāja pārstāves, atbildētājas /pers. F/ pārstāvja un atbildētāja /pers. H/ paskaidrojumus, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Ar lietas materiālos esošo Studējoša aizdevuma līgumu Nr.2008 ir pierādīts, ka 2008.gada 29.oktobrī starp AS „Swedbank" un /pers. F/ noslēgts Studiju aizdevuma līgums, mērķis - studiju maksas samaksa.

Pušu starpā noslēgtais līgums nav apstrīdēts, tas atzīstams par tiesīgi noslēgtu darījumu, kas atbilstoši Civillikuma 1587.pantam uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Savukārt Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No Līguma pamatsummas parāda aprēķina izriet, ka /pers. F/ izsniegts 10.12.2008. Ls 650 un 11.05.2009. Ls 650, kopā Ls 1300. Tiesa atzīst, ka ar lietā esošo AS Swedbank kredīta izrakstu ir pierādīts, ka atbildētājai /pers. F/ ir izsniegts aizdevums kopā Ls 1300 saskaņā ar Studiju kredīta līgumu, jo no AS Swedbank iesniegtā Kredīta izraksta nepārprotami izriet, ka /pers. F/ izsniegts studiju kredīts divās daļās, pirmā daļā 650 latu apmērā 10.12.2008. un otrā daļa 650 latu apmērā 11.05.2009.

Tiesa atzīst, ka nav pamatots atbildētājas /pers. F/ pārstāvja paskaidrojumos paustais arguments, ka prasītājs nav pierādījis, ka /pers. F/ kredīts vispār ir izsniegts.

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka atbildētājai fiziski (skaidrā naudā) nav izsniegts piešķirtais kredīts 1300 latu apmērā, bet gan tas izsniegts, ieskaitot aizdevumu bankas kontā, nevar kalpot par pamatu apgalvojumam, ka kredīts 1300 lati nav piešķirts un izsniegts vispār. Atbildētāja /pers. F/, parakstot studiju aizdevuma līgumu, ir piekritusi tā noteikumiem, tai skaitā par to, ka saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma noteikumu 2.2.punktu aizdevējs apņemas ieskaitīt Aizdevuma summas daļas Līguma I daļā norādītās izglītības iestādes (Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola) norēķinu kontā AS Hansabanka (pēc nosaukuma maiņas AS Swedbanka), un ka ar minētā pārskaitījuma veikšanas brīdi uzskatāms, ka aizņēmējs (/pers. F/) aizdevuma summas daļu ir saņēmis.

Atbildētāja /pers. F/ nav iesniegusi tiesā pierādījumus savam apgalvojumam, ka prasītājs pielīgto

aizdevuma summu nav izsniedzis atbildētajai, ieskaitot to Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas norēķinu kontā, kā to pierādījis prasītājs.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka starp prasītāju un atbildētāju /pers. F/ noslēgtais studiju aizdevuma līgums uzskatāms par aizdevuma līgumu Civillikuma 1934.panta izpratnē.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt Civillikuma 1943.pants paredz, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājai /pers. F/ jāpilda starp pusēm noslēgtā Studiju aizdevuma līguma nosacījumi un jāatdod prasītājam neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 1300 apmērā.

Tiesa, novērtējot lietā iesniegto rakstveida pierādījumu – 2014.gada 30.janvāra Eksperta atzinumu par kredīta izsniegšanas pamatotību /pers. F/ ekspertīzes veikšanu, noraida to un atzīst, ka minētais rakstveida pierādījums nepierāda, ka /pers. F/ netika izsniegts Studiju aizdevuma kredīts. Tiesa nepiekrīt šajā rakstveida pierādījumā izdarītajam secinājumam, ka bankas sniegtais konta pārskats nav pierādījums kredīta izsniegšanai, ja vienlaicīgi nav grāmatvedības attaisnojuma dokuments, kurš apliecina izsniegtā kredīta līdzekļu piesaisti, kā to nosaka likums „Par grāmatvedību". Tiesa jau iepriekš secināja, ka prasītājs ar kredīta izrakstu ir pierādījis, ka /pers. F/ tikai izsniegts aizdevums 1300 latu apmērā, pārskaitot to uz Augstskolas bankas kontu atbilstoši Studiju aizdevuma līguma nosacījumiem. Savukārt atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus par to, ka Aizdevums Ls 1300 apmērā faktiski netika izsniegts un Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola, kurā studēja atbildētāja, to nav saņēmusi.

Saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 4.1.punktu atbildētāja apņēmās veikt aizdevuma atmaksu prasītājam ne vēlāk kā ar 12 mēnesi pēc studiju pabeigšanas vai trešo mēnesi, ja atbildētāja ir izslēgta no studējošo saraksta, nepabeidzot studiju programmu.

No lietā esošās Studiju un zinātnes administrācijas 2013.gada 30.maija izziņas izriet, ka atbildētāja izslēgta no Informāciju sistēmu menedžmenta augstskolas 2012.gada 27.janvārī. No Līguma 5.2.punkta izriet, ka atbildētāja apņēmās veikt maksājumus katra mēneša 14.datumā līdz līguma saistību pilnīgai izpildei. Līdz ar to atbildētājai pēc izslēgšanas no augstskolas bija jāsāk aizdevuma atmaksa, sākot ar 2012.gada 14.aprīli.

No prasītāja iesniegtā parāda aprēķina izriet, ka atbildētāja līdz pat prasības celšanas brīdim parāda pamatsummu nav atmaksājusi.

Nav pamatots atbildētāja pārstāvja arguments, ka banka nepamatoti aprēķinājusi un pieprasījusi kredīta atmaksu no 14.02.2012., jo no prasības pieteikuma izriet, ka kredīta pamatsummas atmaksa aprēķināta ar 14.04.2012. Apstāklis, ka prasītājs aprēķinājis procentus par aizdevuma lietošanu no 14.02.2012., nerada pamatu uzskatam, ka prasītājs arī pamatsummas atmaksas termiņu nepamatoti noteicis no 2012.gada 14.februāra.

No lietas materiālos esošā prasītāja 2012.gada 21.augusta paziņojuma par atkāpšanos no līguma izriet, ka prasītājs saskaņā ar Līguma II daļas noteikumiem paziņoja atbildētājiem par vienpusēju atkāpšanos no Līguma, pieprasot aizdevuma summas un ar to saistīto maksājumu samaksu līdz 2012.gada 28.augustam.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

No prasītāja 2012.gada 21.augusta paziņojuma izriet, ka prasītājs saskaņā ar Līguma II daļas

noteikumiem izmantoja savas tiesības un vienpusēji atkāpās no 2008.gada 21.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgtā līguma izrietošo saistību izpildes, kas dod prasītājam tiesības pieprasīt tūlītēju aizdevuma pamatsummas, procentu maksājumu un līgumsoda samaksu.

Tiesa atzīst, ka prasītājs vienpusēji ir tiesīgi atkāpies no 2008.gada 21.oktobra līguma, jo šādas tiesības bija pielīgtas Līguma 7.3.punktā. Atbildētāja 2012.gada 14.februārī tika izslēgta no studējošo saraksta, un tādējādi no šī brīža viņai radās pienākums sākt maksāt procentus par aizdevuma lietošanu, bet kopš 2012.gada 14.aprīļa bija jāsāk atmaksāt aizdevuma pamatsummas atmaksa. Atbildētāja līdz 2012.gada 21.augustam nebija veikusi nevienu aizdevuma pamatsummas un procentu samaksu, tas nozīmē, ka prasītājam bija tiesības saskaņā ar Līguma II daļas 7.3.punktu pieprasīt tūlītēju aizdevuma pamatsummas, procentu maksājumu un arī aprēķinātā līgumsoda tūlītēju samaksu.

Nav arī pamatots atbildētājas pārstāvja arguments, ka banka nevarēja prasīt parāda ātrāku samaksu par 04.06.2013., proti, no brīža, kad banka saņēma Izglītības un zinātnes ministrijas 2013.gada 31.maija izziņu par atbildētājas izslēgšanu no augstskolas. Aizdevuma līguma 4.1.punktā un Ministru kabineta 2001.gada 29.maijā noteikumu Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 47.punktā noteikts, ka kredītus (kredītu pamatsummu) sāk atmaksāt ar divpadsmito mēnesi pēc attiecīgās studiju programmas pabeigšanas vai ar trešo mēnesi pēc kredīta ņēmēja izslēgšanas no studējošo saraksta. Atbildētāja kā kredīta ņēmēja tika izslēgta no studējošo saraksta 2012.gada 14.februārī, un no 2012.gada 14.aprīļa atbildētājai bija jāuzsāk aizdevuma pamatsummas atmaksu.

Nav nozīmes atbildētājas pārstāvja argumentam, ka prasītājam bija jāinformē atbildētāja par viņas izslēgšanu no studējošo saraksta, jo šāds pienākums bankai nav uzlikts nedz līgumā, nedz Ministru kabineta 2001.gada 29.maijā noteikumos Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu".

Nav pamatota atbildētājas pārstāvja atsaukšanās uz to, ka banka ir pārkāpusi aizdevuma līguma 9.4.punktu, jo bankai, kā to konstatēja tiesa jau iepriekš, nav pienākums brīdināt atbildētāju par to, ka viņa ir izslēgta no studējošo saraksta un par to, kādas sekas atbildētājai var rasties līguma nepildīšanas rezultātā. Atbildētāja, parakstot aizdevuma līgumu, apņēmās pildīt tā noteikumos, t.sk. uzsākt kredīta pamatsummas atmaksu pēc trīs mēnešiem pēc izslēgšanas no studējošo saraksta un maksāt procentus par aizdevuma lietošanu saskaņā ar līguma 3.2.punktu, sākot ar nākamo mēnesi pēc izslēgšanas no studējošo saraksta.

Atbildētājas pārstāvis nepamatoti atsaucas uz Ministru kabineta 2001.gada 29.maijā noteikumu Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 71., 75., 79. un 80.punktu par to, ka prasītājam nebija tiesības līdz 12.10.2013. prasīt no atbildētājas kredīta atgriešanu, jo atbildētājai 2012.gada 12.aprīlī bija piedzimis dēls.

Ministru kabineta 2001.gada 29.maijā noteikumu Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 71.punkts nosaka studējošā kredīta, nevis studiju kredīta dzēšanas nosacījumus, ja kredīta ņēmējam bērns piedzimis studiju laikā vai kredīta atmaksas laikā. Atbildētāja nav saņēmusi studējošā kredītu, bet gan studiju kredītu, līdz ar to atsaukšanās uz 71.punktu nav pamatota.

Savukārt Ministru kabineta 2001.gada 29.maijā noteikumu Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 75.3.punkts noteic, ka kredītu un kredītu procentu atmaksas termiņš tiek pagarināts un procenti kredīta ņēmējam netiek uzskaitīti par laiku, kamēr kredīta ņēmējs ir bērna kopšanas atvaļinājumā līdz pusotram gadam un nestrādā pilnu darba laiku. Savukārt noteikumu 79.punkts nosaka, ka kredītiestāde pagarina kredītu atmaksas termiņu, pamatojoties uz kredīta ņēmēja iesniegtajiem dokumentiem, kas apliecina šo noteikumu 75., 76., 77. vai 78.punktā noteikto kredīta atmaksas termiņa pagarinājuma pamatotību. Tādējādi secināms, ka tas ir atbildētājas pienākums vērsties kredītiestādē ar

lūgumu pagarināt kredīta atmaksas termiņu, pievienojot dokumentus, kas apliecina tiesības pagarināt kredīta atmaksas termiņu, šajā gadījumā, pievienojot dokumentus par to, ka atbildētāja atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā. Atbildētāja nav iesniegusi tiesā pierādījumus par to, ka viņa būtu vērsusies pie prasītāja ar lūgumu pagarināt kredīta atmaksas termiņu sakarā ar atrašanos bērna kopšanas atvaļinājumā. Minētais nozīmē, ka atbildētājas pārstāvis nepamatoti atsaucas uz noteikumiem par to, ka prasītājam bija jāpagarina kredīta atmaksas termiņš sakarā ar to, ka atbildētājai 2012.gada 12.aprīlī piedzima dēls. Turklāt pats fakts, ka atbildētajai piedzimis dēls, neapliecina to, ka viņa atradās arī bērna kopšanas atvaļinājumā.

Tāpat nav pamatots arguments, ka prasītājam (bankai) bija pienākums paziņot atbildētājai, ka viņa ir izslēgta no studējošo saraksta augstskolā, jo šāds pienākums nav paredzēts nedz Noteikumos, nedz Studiju līgumā. Atsaukšanās uz Noteikumu 83.punktu nav pamatota, jo šajā punktā paredzēts, ka izglītības iestādes komisija reizi mēnesī, bet ne vēlāk kā līdz kārtējā mēneša pēdējam datumam paziņo Studiju fondam par grozījumiem studiju un studējošo kredītu saņēmēju sarakstā vai apstiprina, ka grozījumu nav. Studiju fonds grozījumus studiju un studējošo kredītu saņēmēju sarakstā ievada datu bāzē un nosūta kredītiestādei. Tādējādi no šī punkta neizriet prasītājam pienākums paziņot atbildētājai par to, ka viņa ir izslēgta no studējošo saraksta.

Vienlaikus attiecībā uz atbildētājas izslēgšanu no augstskolā studējošo saraksta tiesa secina, ka atbildētāja izslēgta no studējošo saraksta ar 2012.gada 27.janvārī. Saskaņā ar Augstskolu likuma 49.pants otro daļu augstskolā personas izslēgšanu no studējošo saraksta veic augstskolas rektors vai dekāns, koledžā — koledžas direktors, un lēmumu par personas izslēgšanu no studējošo saraksta var apstrīdēt šā likuma 26.panta astotajā daļā noteiktajā kārtībā. Proti, Augstskolu likuma 26.panta astotā daļa paredz, ka augstskolas izdotos administratīvos aktus vai faktisko rīcību augstskolas personāls var apstrīdēt augstskolas akadēmiskajā šķīrējtiesā, bet augstskolas akadēmiskās šķīrējtiesas lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja būtu apstrīdējusi Informācijas sistēmas menedžmenta augstskolas lēmumu par viņas izslēgšanu 2012.gada 27.janvārī no augstskolas. Līdz ar to tiesai nav pamats uzskatīt, ka atbildētāja nebija informēta un viņa nezināja par to, ka ir izslēgta no studējošo saraksta. Tādējādi nav pamatots atbildētājas pārstāvja apgalvojums, ka atbildētāja nezināja, ka viņa ir izslēgta no augstskolas studējošo saraksta un ka viņai jāuzsāk pildīt Studiju aizdevuma līguma nosacījumi par kredīta procentu un pamatsummas atmaksu saskaņā ar līgumu.

Nepelna ievērību atbildētājas pārstāvja apgalvojums, ka nav skaidrs, kam (bankai, Izglītības un zinātnes ministrijai, kuru pārstāv Studiju un zinātnes administrācija) ir jāatgriež studiju aizdevums, jo Studiju aizdevuma līgumā nepārprotami noteikts, ka aizdevējs ir prasītājs un aizņēmējs atbildētāja, un aizdevums saskaņā ar līguma 4.punktu atmaksājams aizdevējam.

Nav saprotama un vērā ņemama atbildētājas pārstāvja atsaukšanās uz Noteikumu 33. un 33.[1] punktu (teksts, kas minēts rakstveida paskaidrojumos), jo Noteikumu 33.punkta teksts neatbilst tekstam, ko norāda atbildētājas pārstāvis, un noteikumos nav 33.[1] punkts. Tāpat nav saprotama atsaukšanās uz Ministru kabineta 2009.gada 25.jūnija noteikumiem Nr.591, ar kuriem grozīts Noteikumu 33. un 33.[1] punkts, jo Noteikumi grozīti ar Ministru kabineta 2009.gada 25.jūnija noteikumiem Nr.588 „Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumos Nr.220 "Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu"”.

2012.gada 21.augustā AS „Swedbank” izsūtījusi atbildētājiem paziņojumu par atkāpšanos no studējošā izdevuma līguma, sakarā ar maksājumu kavējumu.

Atbildētājas /pers. F/ parāds sastāda 1300 Ls.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un

lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1765.pants paredz, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā.

Studējoša aizdevuma līgumā puses pielīgušas atbildētājas pienākumu maksāt procentus. Procentu summa sastāda Ls 36,54. Līgumiskie procenti aprēķināti saskaņā ar Studiju līguma 3.1.-3.4.punktu par periodu no 2012.gada 14.februāra līdz 2014.gada 21.augustam. Tiesa atzīst, ka prasītāja aprēķinātie līgumiskie procenti aprēķināti pamatoti, ievērojot Studiju aizdevuma līguma nosacījumus, un bankai ir tiesības prasīt atbildētājai samaksāt līgumiskos procentus.

Atbildētājas pārstāvja atsaukšanās uz Noteikumu 80.punktu, ka Banka varēja saņemt procentus no valsts budžeta, nav pamatota un attiecināma uz šo lietu, jo Noteikumu 80.punkts būtu piemērojams tikai tajā gadījumā, ja atbildētājai būtu pagarināts kredīta atmaksas termiņš Noteikumu 75. vai 76.punktā minētajā gadījumā. Tiesa jau iepriekš konstatējusi, ka atbildētājai kredīta atmaksas termiņš nav bijis pagarināts.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumisko procentus.

Kā redzams no Studiju aizdevuma līguma 6.punkta aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,1% dienā no savlaicīgi nesamaksātās (nokavētās) aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājumu par katru nokavēto dienu.

Tā kā tiesa ir konstatējusi saistību neizpildi un nokavējumu, ko pielaidusi atbildētājas /pers. F/, tad ir atzīstams, ka atbildētājai ir pienākums maksāt līgumsodu Ls 6,46 par periodu no 2012.gada 14.aprīļa līdz 2012.gada 21.augustam (līdz līguma laušanas brīdim).

Ņemot vērā apstākli, ka prasītājs 2012.gada 21.augustā ir vienpusēji atkāpies no līguma, tad, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī pamats līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem. Tiesa uzskata, ka nepastāv tiesisks pamats līgumsoda piemērošanai pēc līguma izbeigšanās. Līdz ar to prasītājs nepamatoti līgumsodu aprēķinājis par periodu pēc līguma izbeigšanas, t.i., no 2012.gada 21.augusta līdz 2013.gada 4.aprīlim un šajā daļā prasība ir noraidāma kā nepamatota.

Tiesa, noraidot prasību daļā par līgumsoda piedziņu pēc prasītāja atkāpšanās no līguma, saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu ņem vērā judikatūru. Proti, to, ka līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt, atzinis Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644/2013. Ievērojot minēto, tiesa uzskata, ka no atbildētājas prasītāja labā piedzenams līgumsods Ls 6,46 par laika posmu no 2012.gada 21.augusta līdz 2013.gada 4.aprīlim.

Ņemot vērā minēto, to, ka saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu atbildētāja /pers. F/ nav iesniegusi pierādījumus, ka parādu, līgumiskos procentus un līgumsodu ir samaksājusi, tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc prasījuma un no atbildētājas /pers. F/ piedzenams parāds Ls 1343 apmērā, kas izriet no 2008.gada 21.oktobra studiju aizdevuma līguma un kas sastāv no parāda pamatsummas Ls 1300, līgumiskajiem procentiem Ls 36,54 par periodu no 2012.gada 14.februāra līdz 2012.gada 21.augustam un līgumsoda Ls 6,46.

2008.gada 21.oktobrī starp prasītāju un /pers. H/ noslēgts galvojuma līgums, ar kuru viņš kā pats parādnieks uzņēmies atbildēt par /pers. F/ saistībām, kas izriet no aizdevuma līguma, saistību apmērā līdz Ls 2600.

Civillikuma 1692. pants noteic, ka Galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņa parāda. Civillikuma 1698. pants noteic, ka galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesas izdevumiem.

Savukārt Civillikuma 1702. pants noteic, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc prasījuma.

Pamatojoties uz minēto, parāda piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētājas /pers. F/, parāds Ls 1343 apmērā, kas izriet no 2008.gada 21.oktobra studiju aizdevuma līguma un kas sastāv no parāda pamatsummas Ls 1300, līgumiskajiem procentiem Ls 36,54 par periodu no 2012.gada 14.februāra līdz 2012.gada 21.augustam un līgumsoda Ls 6,46 piedzenams no atbildētāja /pers. H/.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājiem likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda pamatsummas, tas ir, Ls 1300,00 par laika periodu līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētājas /pers. F/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. H/, prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu Ls 141,58 apmērā. Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta trešo daļu tiesas izdevumi, kas ir ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 5,50 Ls.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājiem nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ņemot vērā to, ka tiesa, izskatot lietu, nekonstatē apstākļus, kas liecina par Prasītāja iespējamu krāpšanu un maksāšanas līdzekļu viltošanu, nav pamats apmierināt atbildētājas pārstāvja lūgumu pieņemt saskaņā ar Civilprocesa likuma 232.pantu blakus lēmumu.

Nosakot piedzenamo parādu, tiesa ņem vērā saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 1., 6., 12.pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 3.punktu Eiropas Savienības Padomes noteikto *euro* maiņas kursu 0,702804 apmērā attiecībā pret latu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

Apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. H/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Swedbank", reģistrācijas Nr.40003074764, parādu 1910,91 *euro* (Ls 1343) apmērā, kas izriet no 2008.gada 21.oktobra studiju aizdevuma līguma un kas sastāv no parāda pamatsummas 1849,73 *euro* (Ls 1300), līgumiskajiem procentiem 51,99 *euro* (Ls 36,54) par periodu no 2012.gada 14.februāra līdz 2012.gada 21.augustam un līgumsoda 9,19 *euro* (Ls 6,46) par periodu no 2012.gada 14.aprīļa līdz 2012.gada 21.augustam.

Noraidīt AS „Swedbank" prasību daļā par līgumsoda piedziņu par periodu no 2012.gada 22.augusta līdz 2013.gada 4.aprīlim.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. H/,

personas kods /personas kods/, par labu AS „Swedbank”, reģistrācijas Nr. 40003074764, samaksātos tiesas izdevumus – valsts nodevu 201,45 *euro* (Ls 141,58) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 *euro* (Ls 5,50) apmērā, kopā piedzenot tiesas izdevumus 209,28 *euro* (Ls 147,08) apmērā.

Noteikt AS „Swedbank” tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no viena simta no kopējā galvenā parāda 1849,73 *euro* (Ls 1300) apmērā, bet nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Noteikt /pers. F/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Noraidīt /pers. F/ pārstāvja lūgumu pieņemt blakus lēmumu saskaņā ar Civilprocesa likuma 232.pantu un nosūtīt lūgumā minētās ziņas attiecīgajai Latvijas tiesībsargājošai iestādei, lai pārbaudītu lūgumā minēto informāciju par iespējamu krāpšanu un maksāšanas līdzekļu viltošanu, ko izdarīja prasītājs AS „Swedbank”.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Par pilna sprieduma sastādīšanas dienu tika noteikts 2014.gada 12.maijs.

Faktiskā pilna sprieduma sastādīšanas diena ir 2014.gada 5.jūnijs.

Tiesnesis Z.Dundurs